

nserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvu
(administracija) in ekspedicija na
Sarem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. —
za pol leta . . . 5 " —
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo v Hilskerjevi ulici
št. 6.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto

Deželni zbor kranjski — sklican.

Do zdaj je bila navada, da so vsi deželni zbori takraj Litave ob enem zborovali, le dalmatinski in isterski sta imela ta izjemni stan, da sta zborovala včasih posebej. Tudi letos bi bili morda sklicani vsi zbori ob enem, če bi bili le že izvoljeni. Zgodilo se bo pa to gotovo brž po volitvah. Zato sklicanje deželnega zbora kranjskega in par drugih, kar jih je že skup, nima posebne važnosti, za tem grmom menda ni iskati zajca. Mi tudi nismo tako hudobni, da bi v vsaki naredbi ministerstva iskali dlake, toraj rečemo: deželni zbori kranjski, goriški, tržaški in gališki so sklicani, ker so poslanci že izvoljeni, drugih pa niso mogli sklicati, ker jih še ni.

Kar nas je nekoliko raznenadilo, je le to, da so se sklicali tako naglo in ko se je že govorilo o tem, da utegnejo zavoljo vojske še celó volitve drugih zborov zopet preložene biti. Tudi je obrok od sklicanja do shoda nekoliko kratek, komaj 10 dni imajo poslanci in deželni odbori časa pripravljati se za zborovanje. Iz tega je sklepati, da bodo pečali se le z deželnimi upravnimi zadevami, pregledovanjem računov in sostavljenjem proračunov ter z volitvami deželnih odborov, da bo po vsem tem zasedanje povsod le kratko, obravnave brez vsega političnega pomena, kakor smo že v zadnjem listu ob kratkem omenili.

Kranjskim nemčurjem, ki se sami pa radi imenujejo „ustavoverce“, to pač ne bo všeč.

Zdaj so — kako, že vsak vè — spravili se na konja, zdaj, ko so, toliko let „strahovani“ po narodni večini, sami postali večina, so se gotovo pripravljali povračati narodnjakom z dobrimi obrestmi vse ono, kar so od njih pretrpeli.

Kako se je gotovo pripravljaj zmagoviti Vesteneck, on, ki je lansko leto z gromečim glasom že prerokoval, da drugo leto narodnjaki v zboru ne bodo več imeli večine! Kako ponosno bi se lahko bahal s svojim proroškim duhom! Pa kaj še le „veliki govornik“ dr. Schrey, ki je s svojimi predlogi do zdaj imel vselej nesrečo! Kako bi zdaj drobil narodnjakom pod nos, kako bi se ponašal s tem, da vsak njegov predlog obvelja! In Dežman — in za njim tutti quanti, vsi notri dol do Kecejna iz Kamnika. Kar je govornikov med njimi, bi ropotali z besedo zoper narodnjakov manjšino, drugi pa bi jim upli „bravo“ in pritrkovali jim s hudimi pogledi, da bi naši kar vročni postali. To bi bil res „ein Schauspiel für Götter!“

Škoda, da za vse to ne bo zdaj niti časa niti prilike, čeravno jo znajo nekteri izmed njih iz trte zviti. Zbrali se bodo, dali obljube, potrdili volitve svojih in menda tudi naših poslancev, volili se v odseke morda po receptu na „rotovžu“, da bodo narodnjakov celo nič ali redko med-se nasejali, odseki bodo dobili v delo suhe računске predloge in poročila deželnega odbora, pri katerih ne bo nobene kljuge, da bi se na njo pripela kaka politika, sprejeli več peticij, ktere bodo rešili ali pa tudi ne,

slednjič pa bodo volili nove ude za deželni odbor.

Da, deželni odbor! Ta jih je dozdej vedno zbadal v oči, ker je bil po večini naroden. Se ve, da ga bodo zasedli popolnoma s svojimi, za narodnjake bo ostal le en sam sedež, ki ga imajo oddati poslanci iz kmetijskih občin. Ta stol pa bo trnje, narodni izvoljenec bo sedel med nemško gospodo kakor dijak med profesorji — „ein geduldeter Sitz“. Škoda, da še kmetijske občine niso volile tako, kakor mesta in trgi, da bi še tega klina v deblu, tega nepoklicanega svata med njimi ne bilo!

To bo — se ve da — podoba deželnega zbora, če bodo narodnjaki tiho. A ti imajo sila veliko prilike govoriti o zadnjih volitvah, in ker je med njimi veliko dobrih govornikov, se nadjamo, da ta sesija vendar ne bo tako tiho pretekla, da se ne bodo dali kar tako meni nič tebi nič majorizirati. Saj bo pri potrjevanju volitev gradiva na kupe, in če tudi s svojimi protesti ne bodo prodrli, bo vendar prišlo med svet vse ono, kar pisati o volitvah je bilo našim časnikom prepovedano. Če prav bodo morebiti v zboru glasovi naših vrlih narodnih poslancev klici upijočih v puščavi, se bodo vendar razlegali po deželi in slednjič našli tudi pot do višjih ušes.

Pri vsem tem ni pozabiti, da imajo naši poslanci vsak pot priliko izstopiti iz zbora. Nadjamo se od njih, ker so vsi možaki svesti si svoje vzvišene naloge, da bodo — če do tega pride — storili to, kar je storila že tudi

Pet in dvajset.

Pred nekaj leti živel je na Borovnici kmet, gospodar bajtice in še precej velicega vrta, v katerem si je navadno potrebnega zelja in krompirja prideloval.

Mož si je rad privoščil večkrat pečenko; ker pa ni imel denarja, da si jo kupi, poiskal si je je tam, kjer jo je zastoj dobil, lovil je zajce in drugo divjačino na zanjke.

To delo ga tudi ni stalo veliko truda. Kakoršno hrepenenje je imel kmetič po zajčji pečenki, ravno tako hrepenenje pa so imeli tudi zajci po zelju na vrtu kmetiča. Hišica stala je prav blizu lese, med leso in hišico pa je bil s plotom obdan vrt poln najlepšega zelja, kako bi bilo toraj zajcu mogoče prestajati Tantalove muke, zelje imeti pred nosom, pa ga ne jesti? Grozno!

Ta poželjivost zapeljala je tudi skoraj vselej zajca v smrt. Kmetič je nastavlil zanjke v plot in posrečilo se mu je po večkrat na teden zeljnega tatu v kremplje, s krempljev v peč in s peči v želodec dobiti.

Tudi ni bil prav nič jezen, če ni bilo ravno zajca, zadovoljil se je včasih rad s kako jerebico ali pa kljunačem, saj je sladkosnedežu

potreba premembe, drugače bi se mu pečenka pristudila.

Pa je vsake reči enkrat konec, zakaj bi sreča sladkosnedenega kmetiča ne prestala!

Ne samo zajec je imel svojega zalezovalca, tudi kmetič ga je imel. Logar sosednje graščine, posestnice lese, zvedel je o pogosti gostariji kmetiča in ni si dal miru, da ga pri njegovi pregrehi zasači, tako da mu ta ne more uiti.

Pa kmetič tudi ni na glavo padel, zapazil je tudi on, da ga logar zalezava, in prav lišičje se je izgrizil iz zanjke, ktero je njemu logar nastavlil. Zapazil je logar, kako da lovi kmetič zajce, ter si dobro memogrede zapomnil luknje v plotu, v katerih so bile zanjke nastavljene.

Nekega poznega jesenskega večera splazi se skrivaj za drevo v lesi, mesec je prijazno svetil, lahko je toraj videl vse, kar se pri plotu godi.

Mraza se je sicer tresel, pa še bolj veselja, ko priskače velik zajec iz lese, jo naravnost proti plotu maha, se tu vsede na zadnje bedre, češ, ali je vse jasno, smukne hitro v luknjo v plotu in, o joj! z zadnjimi bedri vjame se v zanjko.

Z zloželjnim posmehom na ustih stopi

logar v bajto kmetiča Andreja, tako se je namreč sladkosnedež imenoval. Andrej prav mirno pri peči sedi in veselja puha iz svoje lule, saj je dobro videl, da ga logar ravno danes zalezava, pa se je tudi sam pri sebi smejal, ko si je logarja predstavljaj, kako bo grdo gledal, ko ga bo prav zvito spodrepil.

„Vi imate v vrtnem plotu zanjko za zajce nastavljeno,“ pravi logar.

„Ne samo eno, tri — tri,“ prijazno odgovori kmetič.

„Ali morda že tudi veste, da je v zanjki zajec vjet,“ zakriči jezno logar zaradi mirnega ponašanja kmetiča rudeč ko kuhan rak.

„Tako! na, to me prav veseli,“ odgovori Andrej, „dolgo sem že pričakoval tega tatu.“ Pri teh besedah vzame tanko leskovo šibo izz oglekala in migne logarju, naj ga spremi.

„Kaj pa to pomeni, ti lovski tat?“ zakriči logar.

„Jaz lovski tat?“ ga zavrne Andrej. „Za to razžalenje se bova še zmenila pred sodnijo. Če ne morete zadržati vaših zajcev, da mi iz vrta zelja ne kradejo, si moram jaz sam pomagati.“ — Ponosno koraka na vrt, logar pa za njim.

Zajec premetaval se je v zanjki.

„Nu?“ zareži logar zoprno.

nemčurska manjšina. Čast naroda slovenskega bodo imeli gotovo zmiraj pred očmi. Narod se ne sme teptati in če se to ne more zabraniti, se vsaj ne sme zraven stati in gledati.

Mednarodno pravo in zasedenje Bosne.

Turki niso nikdar spoštovali mednarodnega prava. Kakor roparji in tolovaji so pridri v Evropo; mnogokrat so prilomastili v naše kraje, ropali, požigali, morili, ne da bi vojsko napovedali, ne da bi spoštovali vojno pravo, katero ukazuje, prizanašati neoboroženim, ne vničevati blaga brez potrebe, in plačevati živež za ljudi in živino. S tem so se Turki postavili izven mednarodnega prava, in mi le občudujemo tanko vest naših državnikov, ki toliko stikajo po vzrokih, na katere bi se opirali pri zasedenju Bosne.

Kakor je Rusija dovolj vzroka imela, Turčiji vojsko napovedati, ker ni mogla več gledati turškega brezpravja, in kakor jej tega noben pošten človek ni zameril; ravno isto pravico je imela Avstrija, posredovati v Turčiji, to tem bolj, ker je morala preživeti toliko tisočev beguncev. Že lani je bil čas, v zvezi z Rusijo vojsko napovedati Turkom. Toda to se ni zgodilo. Avstrijo pa so razmere vse jedno v boj potisnile. Ogleduje se zdaj pravna stvar okupacije. Turkoljubi ne nehajo zagovarjati vladarske oblasti sultanove čez Bosno, ter odrekajo Avstriji pravico, Bosno vzeti. Ko bi po naših mislih šlo, naj bi se Avstrija oprla kar na pravico meča, s tem bi bil položaj čisto jasen. Druge vlasti ne bi nasprotovale, kakor pri Rusiji niso; Nemčija in Rusija boste gotovo zadovoljni; Angleška si je sama osvojila Ciper, sama Italija pa nič ne zamore. Pa naš Andrassy neče nastopiti tega pota; on se le opira na berlinske sklepe, kateri so Avstriji dali pravico zasesti Bosno in vladati jo. Vendar sultan po teh sklepih ni zgubil pravice do Bosne, avstrijska vlada ima tam biti le začasna. To pa žali vsako avstrijsko srce, da bi mi toliko žrtev zastonj prinašali. Avstrija tudi ne misli več Bosno zapustiti, pa obdržati jo misli na ta način, da bo Turčiji stroške zaračunila, ta pa ne bo mogla plačati, in tako bo Bosna Avstriji ostala.

Ta račun pa bi nas znal lahko goljufati.

Kaj, ko bi se mi enkrat s kako bogato deželo sprli, in bi ta Turku toliko posodila, da bi Avstriji stroške povrnil? Ali bi Angleška ali Francoska tega ne mogla storiti? Naša pravica do Bosne je tedaj jako dvomljiva, in nosi v sebi kal poznejših prepričevanj in morda tudi bojev. Tako se bomo z omahljivo, mlačno politiko, ki hoče vsem prav storiti, še le prav zamotali in zapletli, da štrene razrešiti ne bomo več mogli. Zmirom je boljša jasna in odločna politika.

Privatni milodari ne zadostujejo.

Po vsi Avstriji se nabira za žene in otroke onih rezervistov, ki so bili poklicani, da branijo z orožjem v roci čast države, domovino in cara. Revščina je pri nekterih družinah res velika, kajti v mnogih slučajih je bil mož edini reditelj družine, in pahnjeni so zdaj njegovi v revu. Mislimo si družino delavca, ki s težkim srcem pričakuje sobote, ko mož zaslužek od tedna prinese, s katerim morajo celi teden shajati. Zdaj pa je oče od doma, in mati z otroci morajo miloščine prositi. Ali je pa tem družinam kaj pomagano s temi krajcarji, ki se zdaj zanje nabirajo? Le preračunimo. Nabralo se bo morda 100.000 ali recimo 200.000 gold. Vkupno pa imamo čez 200.000 vojakov pod orožjem. Če je od teh le četrti del oženjenih, kojih družine so večidel potrebne, ker na deset revnih pride komaj eden bogat, potem imamo 50.000 oženjenih vojakov. Če razdelimo onih 200.000 gold. na te družine, dobila bo ena družina enkrat za vselej 4 gold. To je pa komaj za jeden teden živeža. Mož pa ostane iz doma več tednov, več mesecev, morda več ko eno leto. Razvidno je tedaj, da privatni milodari ne zadostujejo: treba bo posebne postave v tej zadevi, vsled katere bodo take družine redno podporo od države dobivale. Reklo se bo: nimamo toliko denarja. Pa ta ugovor ne velja: denar, ki se bo na ta način izdal, ostane v deželi, olajšalo se bo rezervistom breme in prenosilo na vse druge. Krivično bi bilo, da bi tisti, ki domovino branijo, ne imeli pravice, da se skrbijo za njih otroke, ker bramba domovine je dolžnost nas vseh, in tisti, ki sami ne gredo na bojišče, naj vsaj denarna bremena nosijo, da bo pomagano družinam vojakov.

Stroški za vojsko se morajo tako ali tako nositi, govor je le o tem, kako naj se to breme pravično na vse razdeli, da ga ne bodo tisti, ki morajo pred sovražnikom stati, pretežko nosili.

Naloga prihodnjega državnega zborstva, da naredi postavo, ki bo to zadevo uredila, ter naklonila zapuščenim sirotam v vojake poklicanih rezervistov redno in stalno podporo za ves čas, dokler se mož na dom nazaj ne spusti.

Politični pregled.

Avstrijske dežele.

V Ljubljani, 4. septembra.

Na **Koroškem** smo propadli v Velikovcu; voljena sta tam Uffmann in Horner. V Beljaku sta zmagala kandidata združene nemško-konservativne in slovenske stranke: župnik Neste in Teng. Dalje so na Koroškem voljeni Pongrac, Otič, Holzer, Oliva, Taurer, Walter, Mayer, Nischelwitzer, Seebacher, Petrič. Na Dolenjem Avstrijskem: Kielmansegge, Fischer, Fürnkranz, Schürer, Villasecca, Schreiber, Granitsch.

Na **Hrvaškem** je velika agitacija za železnico Sisak-Novji. Vse občine podpisujejo prošnje do cesarja, naj bi se ta proga izdelala, ki bi zvezala Zagreb naravnost s Sarajevim preko Banjeluke in Travrnika.

Madjari pa temu nasprotujejo in hočejo Sarajevo s Pešto in Osekom zvezati čez Brod-Maglav-Vranduk. Tako bi Bosno in Slavonijo priklenili k Ogerski in odtrgali od Hrvatske. Boj obeh strank je hud. Za nas Slovence bi pa bilo najbolje, ko bi se Ljubljana zvezala s Karlovcem in Karlovec z Banjoluko. Pa pri nas se nihče ne gane, med tem ko se Hrvatje toliko zanimajo za važno stvar. Ali je pri nas vse mrtvo, ali nihče ne misli na bitne interese našega naroda?! Kje so naši voditelji?

Organi skrajne levice ogerske besno pišejo proti okupaciji in se poslužujejo takih izrazov, ki so veleizdaji že zelo podobni. Helfy in Verhovay kričita, kakor na pol norca, in poslednji nagovarja madjarske vojake, naj se ustavijo in pokorščino odpovedó! Lepe reči. Listi ponatiskujejo pisma konzula Vasiča iz Sarajeva na ministra grofa Andrassy-a. Nam

„Nu!“ ponavlja Andrej, „zdaj bote videli, kako jaz take grdavši kaznujem.“ S tem popade zajca za dolga vlesa, gu raztegne po tleh pa mu jih začne s šibo po koži šteti: Jedna, dve, tri... do petindvajset,

„Zdaj jih imaš petindvajset, ti cigan ti! Glej da se hitro odpraviš, če te pa še kedaj v vrtu dobim, jih dobiš petdeset!“

Andrej zajca spusti, in ta skoči od strahu ne skozi ampak čez plot ter zgine v gozdu.

Logar srda in sramote beži tudi domu.

Nekaj dni potem Andrej dobi pisanje iz graščine, da je tudi tako kaznovanje zajcev nepostavno in pod denarno ali pa pod kaznijo zapora prepovedano.

Kako je smrt na svet prišla.

Vedno in povsod se govori, da ljudje v prejšnjih časih niso mrlí, ali vsaj, da so grozno dolgo živeli. O tem, zakaj da se je človeško življenje skrajšalo, je pa še zdaj različno mnenje.

Kafri, neki črni narod v južni Afriki, pripovedujejo: Bog Umukunkulu je človeka vstvaril, se ve da njih več na enkrat, z jednim samim se afrikanski bogovi ne pečajo. Ustvar-

jeni ljudje so se mu tako dopadli, da jim poroči po kameleonu, da oni ne bodo nikdar umrli. Hej, kako veselje med ljudmi! Opili so se in vganjali vse, kar jim je na um padlo, največ pa slabega. Zdaj zapazi bog Umukunkulu — afrikanski bogovi se ve niso vsega vedni — da je nekaj prav nespametnega storil. Ker se bogu ne pristoji, da bi ne bil mož beseda, pošlje guščerja ljudem naznaniti, da se je kameleon legal. Ko Kafri to zvedo, razsrdijo se nad kameleonom, sklenejo ga vjeti in umoriti. Kameleon se tega tako prestraši, da je strahu ves bel postal in ga Kafri več ne spoznajo. Tako je on sicer smrti pête odnesel, pa tudi še dan danes v jezi in strahu barve spreminja. Ljudje pa so bili od zdaj smrti podvrženi.

Amerikanski Indijani pripovedujejo, da njihovi pradedovi niso nobenih bolezní poznali, ter da so toliko časa živeli, da so si noge obhodili in s požiranjem grlo obžulili. Se ve, da je na tak način vsak lahko veliko hodil in veliko snedel, pa vendar 2000 let živel.

Povsod, tudi pri nas, se pripoveduje, da so ženske veliko sitnosti in tudi smrt na svet pripravile.

Karaibi v južni Ameriki pravijo, da je bog Kururuman le moške vstvaril. Ti so bili vedno veseli, zadovoljni in živeli so mirno.

Žena Kururumana, boginja Kulimina, jezila se je, da ni tudi lepi spol na zemlji zastopan. Ona toraj vstvari tudi ženske. Ko možaki ženske zapazijo, začudijo se: Glej, glej, kako so mične te živalice! rekali so, skraj so ravno take kakor mi. — Možaki in ženske, kako bi moglo biti drugače, začeli so prav veselo življenje, plesa in petja ni bilo konca ne kraja. Pa to ni dolgo trpelo. Ženske zasejale so kmalo razpor. Iz ljubosumnosti vstal je prepir, tepež, umor; iz sebičnosti tatvina. Bog Kururuman razsrdi se čez ta nered in pošlje smrt, da pokosi vse nemirneže.

Malo drugače in sicer naravnejše je prišla smrt v Grenlandijo.

Prvi Grenlandec imenoval se je, po grenlandski pravljici, Kaliak, on je prebival sam na zemlji; dobro je živel, saj je imel dosti rib in morskih psov za jesti in ribje masti do vrha za piti. Živel je že 1000 let. Na zadnje mu le postane dolg čas, ni čudo, saj je v Grenlandiji noč pozimi štiri mesece dolga.

Neko zimsko noč vzdigne Kaliak svoj palec,

prostor ne dopušča, da bi ta zanimiva poročila priobčili.

Vnanje države.

Sultan in ruski **car** se pismeno razgovarjata o dogodkih v Bolgariji, kjer se mohamedani pritožujejo, da jim Bolgari silo delajo. Karatheodory paša pride bojda za ministra zunanjih zadev.

V Sarajevu je prišla na svetlo prva številka avstrijsko-uradnega lista v hrvatskem jeziku z imenom „Bosansko-hercegovačke novine“.

V Beogradu se ni mogla izvesti ministerska kriza, ter ostane dosedajni kabinet. Pri slovesnosti proglašene neodvisnosti je govoril knez beogradski deputaciji:

„Gradjani beogradski! Kad sam ja stupio kao punoljetan knez, izrekao sam, da bi bilo grešno, da izgubimo i najmanju tekovinu naših otaca, a malo ponosno, da nište ne prevdemo. Danes poslie 6 godina dana mi možemo ponosno izreći: „Privriedili smo!“ U ovom patriotskom pokretu, koji je urodio nezavisnošću naše mile domovine, uvećanjem njenoga zemljištva i oslobodjenjem jednog diela naše patričke braće s požrtvovanjem na oltar naredne nezavisnosti i narodnog oslobodjenja svoje imaje. Danas takodjer, kada se daje izraz osjećanja radosti za uspjeh naših žrtava, ja sa zadovoljstvom in zahvalnošću vas, mili gradjani moje mile prestolnica, vidim u prvim rodovima. Pa zato neka vam je hvala, vrstni gradjani beogradski! Pored vrlina, koje krasi narod srbski ja veselo pogledam u budućnost. Još jednom vam blagodarim nu ovom novom dokazu rodoljublja, na ovim novim dokazima vjernosti i odanosti, i primajući jih sa zadovoljstvom, zadovoljstvom, zajedno s vami kličem: Da živi narod srbski! Da živi naša junačka i hrabra vojska! Da žive vrstni Beogradjani!“

Izvirni dopisi.

Iz Slapa 2. septembra. — Veliko kmejsko tombolo napravi 8. septembra t. l. kmejska podružnica v Vipavi s sledečimi dobitki:

1. Tombola, velik stroj za turšico žuriti vrednost 40 gl.
2. Činkvina grozdni mlin z robalno mrežo, vrednost 30 gl.
3. Kvaterna, holandski filtrirni aparat za vina čistiti, vrednost 26 gl.

ga milo pogleda in pravi: „O palec, najljubši vsih mojih prstov, kos tebe bi rad oddal, da nisem vedno sam na svetu“. Komaj mož to izusti, začne se palec viti in rasti. Najnaprej se pokaže iz njega mična glavica z milimi bliščnimi očmi, kmalo prirasto ročice; pred samcem stala je deklica lepa in zala, kakoršno si le želeti zamore Grenlandec. Od tega časa in zato ima palec še zdaj en u l manj ko drugi prsti. Prav zadovoljno in veselo je Kaliak zdaj v svoji sneženi koči prebival in ni godrnjal čez dolgi čas. Ko mu pa še ženica otročičev prinese, ni bilo veselja konca ne kraja. Vesele pa tudi tu ni dolgo trpelo. Otročiči postali so otroci, čim večji, tem pridnejši so bili — pri skledi. Je hotel stavec jesti, bila je skleda navadno prazna. Revez je postal suh kakor trska, prav žalostne misli, so ga obhajale. Žena vidi, da tako ne gre na dalje, reče mu nekega dne: „Ljubi starček, tega mora biti konec, otrok je vedno več in čas je, da jim prostor narediva, več kaj, vmriva!“ Mož ni ugovarjal, vlečeta se in vmreta. — Tako je v Grenlandiji smrt na svet prišla.

4. Terna, zbirka vrtnarskega t. j. sadjejskega orodja, vrednost 12 gl.

5. Druga amba, dva velika meha za grozdje ževeplati, vrednost 5 gl.

6. Prva amba, panj čebel, vrednost 5 gl. Kartelca stane 20 kr., pričetek tombole točno ob 5 uri popoldan.

S tombolo v zvezi bode razstava in pokušnja nekterih vin deželne vino-sadjerejske šole, razstava raznega v Vipavi r a s t e č e g a grozdja.

Ob drugi uri popoldan stali bodo v Vipavi prav po nizki ceni vozovi tistim p. t. gospodom tujcem na razpolaganje, kateri si želijo vino-sadjerejsko šolo na Slapu in in njeno kulturo ogledati. Listki za vožnjo dobili se bodo v vinski in grozdni razstavi.

Zvečer bode v čitalnici gledišna igra s petjem in plesom. Po igri skupni obed članov kmetijske podružnice vipavske.

Iz Gorenjskega, 4. sept. Žalostnim srcem prebiramo pisma naših hrabrih fantov v Bosni, kjer nam pripovedujejo, koliko morajo reveži prestati po vremenu, pomanjkanji, bojih. Tužno se spominjamo tistih, ki so v bojih ali na maršu umrli, in milujemo ranjene. Vse te žrtve težko nosimo, vendar jih hočemo pozabiti, če bo država res kako korist iz tega imela. Pri tem ne moremo umeti tistih časopisov, ki hočejo, da bi mi s Turki konvencijo naredili in mu Bosno nazaj dali! Kaj je naša kri voda, da se bo zastoj prelivala? Se ve da je večinoma slovanska kri, ki v Bosni teče za osvobodjenje kristjanov in za vničenje turškega barbarstva, slovanske krvi pa se nekterim casnikarjem v Beču in Pešti nikoli škoda ni zdelo, zato jo hočejo tako dober kup prodajati. Če bo pa Avstrija te ljudi poslušala, storila bo to v svojo nesrečo. Turškega nasilstva mora enkrat konec biti, in kdor se bo Turka oklenil, bo z njim vred v jamo padel, to naj si Madjari zapomnijo! Tiste žurnaliste pa, ki v enomer na Slovane ščujejo in vsake vrste laži raznašajo, bo tudi enkrat zaslužena kazen dohitela.

Da zgubimo gimnazijo v Kranji, to nas hudo peče. S čim smo Slovenci to zaslužili? Saj se naši sinovi hrabro bijejo pod avstrijskim praporom, kakor so se od nekdanj odlikovali v bojih za čast in ohranjenje Avstrije skozi toliko stoletij. Bukovina je komaj 100 let pod Avstrijo, ni nič večja, ko Kranjska in veliko menj davkov plačuje. Vendar so tam dobili visoko šolo (univerzo), nam pa še to borne, edino narodno nižo gimnazijo jemljejo! Se ve da v Črnovcah je mnogo judov, ti so že vedeli, čemu jim bo visoka šola, in njim se je brž dala; zakaj se pa nam zvestim Slovincem to ne dovoli! Zdaj, ko se bo Bosna pridružila Avstriji, postane za nas bitno vprašanje, kako se hočemo po železnici zvezati s Sarajevom. Madjari hočejo vso kupčijo v Pešto napeljati, zato delajo na to, da bi se zidala železnica iz Oseka na Brod in Maglaj. Mi Slovenci pa bi se morali zato potegovati, da bi se enkrat sezidala železnica iz Ljubljane v Karlovec in od tam na Banjoluko in Sarajevo; le tako zamoremo iz Bosne kak dobiček imeti. Pa pri nas se nihče ne gane! Tako nas povsodi na stran odrivajo. Ne vemo, kaj misli vodstvo Rudolfove železnice, da se ne briga za to, kako bi progno raztegnilo v Bosno, ker le tako bi zamogla ta železnica produktivna postati, ker bi avstrijske planine združila z bogatimi in rodovitnimi turškimi pokrajinami.

Domače novice.

V Ljubljani 5. septembra.

(Vabilo na pevski večer) v nedeljo 8. dne t. m. na čitalničnem vrtu s sledečim programom: 1. Hendrych — „Poziv k zboru“, moški zbor. 2.) Benj. Ipavic — „Vojaška“, zbor (novo). 3.) Vašak — „Radostno potovanje“, komičen zbor. 4.) B. M. „V Bosno“, deklamuje gospod Schmid. 5.) Vašak — „Slovan“, zbor. 6.) Nedved — „Prošnja“, četverospjev. 7.) Otto — „Pevska popotnica“, komičen zbor. 8.) Srečkovič — „Turčija in nje konec v Evropi“, balada s petjem in spremljevanjem glasovira. 9.) Tovačovsky — „Ruske narodne pesmi“, osmo-spev s spremljevanjem glasovira (novo). 10.) Zajc — „Pesem hrvatskih dijakov“, zbor (novo). Začetek veselice pri vsakoršnem vremenu ob 7½ uri zvečer. Za društvenike čitalnice je vstop prost, za druge je vstopnina 10 soldov. Na to veselico vabi vljudno vso narodno občinstvo pevski odbor.

(Vojakov naših domačih polkov) odhaja vedno še več v Bosno. Zdaj je poklicana v orožje celó namestna rezerva (Ersatzreserve); potrjeni k temu oddelku pač niso mislili več na to, da bo kdaj prišla vrsta tudi ná nje. — Včeraj se je odpeljalo zopet več vojakov iz Ljubljane proti jugu.

(Porotna sodba) zoper tiste Lahe, ki so v Trstu in Kopru razširjali veleizdajne oklice, se prične jutri pri deželni sodnji ljubljanski. Vstop je omejen in le z vstopnicami.

(Ogenj). Sinoči ob desetih je naznačil strel z Grada ogenj. Gorelo je v Kurji vasi.

(Prihodnja nedeljo 8. septembra), bo potovalni zbor in govor o čebelarstvu v Ribnici po poludanski službi božji.

Razne reči.

— Plenjenje v Banjiluki. Ker so mohamedanci v Banjiluki našo posadko zavratno napadli, ukazal je general Samec po dobljeni zmagi mesto pleniti. Pater Wendelin Pfauster to popisuje: „Avstrijski vojaki so vlomili vsa vrata in so blago na ulice metali, ljudje so pa pobirali. Bilo je veliko veselje. Od naših 130 delavcev ni nobeden manj domu prinesel, ko stvari v vrednosti 10—100 gold. Danes pa spet plenijo. Nikoli se ljudje še niso toliko potili. Očital sem jim to, pa eden mi je rekel: gospodine, ti mi celi mesec toliko ne daš, ko tu v enem dnevu dobim. Oblekli so se kar v lepa vpljenja oblačila. Eden je bil opasan z begovo sabljo z biseri in demanti na zlato pretakanem pasu. Sukno, kavo, riž, železje, vsake vrste reči so stran nosili. Tudi krave in teleta so odganjali. Vole so pobijali kar z bajonetom in meso surovo ali pečeno med ljudi metali.

Prava ljudska veselica! Krščanske hiše pa na kterih je bil križ naslikan, so pri miru pustili. Ljudi se vse tare po ulicah, vsak hoče kaj dobiti. In s kako pravico? Ljudje pravijo: saj je tako naše; vse to so nam prej Turki vzeli. Jaz jim to privoščim; po 400 letih tlake in sužnjosti naj se ljudstvo enkrat veseli!

— Strašna nesreča v Miškolcu. Kako strašna je bila huda ura v Miškolcu na Ogerskem, se skoro popisati ne dá. Cele vrste hiš je podrtil. Našli so že čez 300 mrličev. Voda je tako hitro narastla, da ljudje ponoči še vbežati niso mogli. Od vojakov, ki so prišli na pomoč, jih je 25 poginilo. Ob enajstih zvečer je deževati začelo, in šlo je tri ure, kakor bi iz škafa lil. V nekterih ulicah je voda na tri sežnje visoko stala! Hiše so večinoma podrte,

